

Rahvusvahelise Leader koostööprojekti



„Maaettevõtluse kasv ja võimestamine rahvusparkide / kaitsealade piirkondades“ (GREENPARK)

KOOSTÖÖLEPING

Allakirjutanud, esindades Leader kohalikest tegevusrühmadest (inglise keeles „LAG“) partnereid, lepivad kokku alljärgnevas:

Artikkel 1 – Lepingu eesmärk

Käesoleva lepingu eesmärk on moodustada partnerlus, et ellu viia rahvusvaheline Leader koostööprojekt „Maaettevõtluse kasv ja võimestamine rahvusparkide / kaitsealade piirkondades“ (inglise keeles lühike nimi: GREENPARK).

Artikkel 2 – Lepingu jõustumine

2.1 Käesolev koostööleping jõustub alles pärast seda, kui asjaomased riiklikud juhtorganid (Eestis PRIA) on teinud iga partneri / kohaliku tegevusrühma projektitaotluse osas rahastamise otsuse. Koostööleping lõpeb pärast juhtpartneri esindaja teadet lõpparuande aktsepteerimise kohta vastavate riiklike juhtorganite poolt partnerite riikides ning pärast viimase maksenõude likvideerimist.

2.2 Käesolev rahvusvaheline Leader koostöö leping sõlmitakse mitme eraldi lepingu vormis juhtpartneri - **Leader tegevusrühma Arenduskoda** ning teiste partnerite vahel. Projekti kestus igas lepingus võib olla kuni **32 kuud**, kuid hiljem allkirjastatud lepingud tähendavad lühemat lepingu perioodi. Selle aja jooksul esitatakse ja rakendatakse kõikide partneritest Leader tegevusrühmade üksikprojektid, mis kokku moodustavad ühe rahvusvahelise Leader koostööprojekti kuue rahvusvahelise ühiselt ellu viidava tegevusega perioodil **01.08.2025 – 31.12.2027**.

Artikkel 3 – Projekti tegevuskohad

3.1 Rahvusvahelised tegevused viiakse ellu erinevates riikides **partneritest Leader tegevusrühmade piirkondades** vastavalt rahvusvaheliste tegevuste elluviimise plaanile (**lisa 1**).

Artikkel 4 – Kohustused ja vastutus

4.1 Allakirjutanud Leader tegevusrühmadest partnerid kohustuvad ellu viima käesolevas lepingus määratletud koostööprojekti ning kinnitavad esitatud informatsiooni õigsust.

4.2 Juhtpartneri kohustused:

- Juhtida ja koordineerida koostööprojekti ühistegevusi.
- Jälgida rahvusvaheliste tegevuste elluviimist ning iga partneri ülesannete täitmist, koostades projekti vahearuandeid.

4.3 Iga partneri / Leader tegevusrühma roll:

Kõik projekti partnerid esitavad individuaalse taotluse **Leader koostööprojekti „GREENPARK“** ellu viimiseks enda Leader tegevusrühma nimel (kasutades projekti täis- ja lühinime). Lisaks taotluse esitamisele ja aktiivsele osalemisele projektis vastutab iga partnerist Leader tegevusrühm ka järgmiste ülesannete eest:

- Projekti administratiivsete ja finantstehingute korraldamine.

- Projekti omaosaluse ja kaasrahastuse tagamine.
- **Rahvusvaheliste tegevuste kulude katmine** järgmiste reeglite alusel:
 - Iga partner / Leader tegevusrühm vastutab oma osalejate **kõigi kulude** eest (sh **transport sihtkohta ja tegevuste ajal, majutus, toitlustus ja programmeerimised**).
 - Iga **rahvusvahelise tegevuse võõrustajapartner** (kokku 6 tegevust kuues riigis) vastutab **kultuuriprogrammi** (nt muusika või muu) ning **infomaterjalide** (sh tegevusprogramm, piirkonna/Leader tegevusrühma kaart, kohalikud tootenäidised vms) korraldamise eest.
- Juhtpartneri abistamine aruandluses, esitades **õigeaegselt** nõutud informatsiooni.
- Kohene juhtpartneri teavitamine võimalikest **probleemidest**, mis võivad põhjustada ajutise või püsiva tegevuse(te) katkemise või lepinguliste kohustuste täitmata jätmise.
- Kõigi projekti kulutuste **dokumenteering ja tõendamine** Leader programmi rahastuse tingimuste kohaselt.
- Nõutavate dokumentide esitamine **kontroll- või audiitororganitele**.

Artikkel 5 – Vastutus

5.1 Iga **Leader tegevusrühmast partner** (sealhulgas juhtpartner) vastutab teiste partnerite ees oma kohustuste täitmise eest ning peab **hüvitama tekkinud kahjud**, mis tulenevad kohustuste mittetäitmisest vastavalt lepingule ja selle lisadele.

5.2 Mitte ükski osapool ei ole vastutav lepinguliste kohustuste mittetäitmise eest juhul, kui see on tingitud **vääramatu jõu** (force majeure) asjaoludest. Sellisel juhul peab mõjutatud partner sellest **viivitamatult** teavitama kirjalikult teisi partnereid.

Artikkel 6 – Töökeel

6.1 Partnerluse töökeel on **inglise keel**. Kõik ametlikud dokumendid koostatakse ja tehakse kättesaadavaks **inglise keeles**.

Artikkel 7 – Kohaldatav õigus ja tõlked

7.1 Kõik koostöölepingust tulenevad vaidlused, mida ei õnnestu lahendada **sõbralikult**, esitatakse **Euroopa Kontrollikohtule** lahendamiseks.

7.2 Kui leping tõlgitakse teistesse keeltesse, on **inglisekeelne versioon** ülimuslik.

Artikkel 8 – Uute partnerite kaasamine

8.1 Uusi partnereid / **Leader kohalikke tegevusrühmi** võib kaasata koostöölepingu täiendusega koostöölepingu lisana, kui **kõik koostöölepingu juba allkirjastanud /osalevad partneritest Leader tegevusrühmad** nõustuvad partnerluse laiendamise ja eelarve muutmisega.

Artikkel 9 – Lepingu muutmine

9.1 Käesolevat lepingut saab muuta **ainult kirjaliku** muudatusega, mille allkirjastavad **kõik osapooled**.

Lepingu lisad:

Lisa 1: Rahvusvahelise Leader koostööprojekti tegevuste kirjeldus ja Leader tegevusrühmadest partnerite kaasrahastus;

Lisa 2: Rahvusvahelise Leader koostöölepingu ajal teostatavate Leader tegevusrühmadest partnerite kohalikud tegevused oma piirkonnas ja/või koostöös teiste Leader tegevusrühmadest partneritega oma riigis;

Lisad 3, 4 jne: Juhtpartnerist Leader tegevusrühma ja uute selle rahvusvahelise Leader koostööprojektiga liituvate Leader tegevusrühmadest partnerite vahel sõlmitavad koostöölepingud, sh partneri info, liituvate partnerite kaasrahastus ja kohalikud tegevused.

Rahvusvahelise Leader koostöölepingu ALLKIRJAD

Leader tegevusrühm ARENDUSKODA MTÜ –Juhtpartner, EESTI

Registrikood: **80015180**

Esindaja (projekti kontaktisik): **Heiki Vuntus**

Ametikoht: **Tegevjuht**

Ametlik esindaja (digiallkiri): **Vahur Leemets**

Ametikoht: **Juhatuse esimees**

Aadress: **Roheline 19, Tapa 45107, Lääne-Viru maakond, Eesti**

Telefon: **+372 56485208**

E-post: **heiki@arenduskoda.ee**

Kuupäev: **25.04.2025**

Digiallkiri:

Vahur Leemets, juhatuse esimees



Partner 2:

Leader tegevusrühm Kodukant Läänemaa MTÜ – Eesti

Registrikood: **80187159**

Esindaja nimi (*projekti kontaktisik*): **Liis Moor**

Amet: **tegevjuht**

Ametlik esindaja (digiallkiri): **Elle Ljubomirov**

Amet: **juhatuse esimees**

Juriidiline aadress: **Karja tn 27, 90502 Haapsalu, Estonia**

Telefon: + **372 5816 4888**

E-post: **laaneliider@kklm.ee**

Kuupäev: **25.04.2025:**

Digiallkiri: **Elle Ljubomirov, juhatuse esimees**



Partner 3:

Leader tegevusrühm Ida-Harju Koostöökoda MTÜ – Eesti

Registrikood: **80272830**

Esindaja: **Sille Noor**

Amet: **arendusjuht**

Ametlik esindaja (digiallkiri): **Merle Pussak**

Ametlik esindaja: **juhatuse esimees**

Juriidiline aadress: **Tallinna mnt 24, Aruküla, 75201 Harjumaa, Estonia**

Telefon: **+372 56 945 872**

E-post: **info@idaharju.ee**

Kuupäev: **25.04.2025**

Digiallkiri: **Merle Pussak, juhatuse esimees**



Partner 4:

Leader tegevusrühm Mura-Drava – Horvaatia

Registrikood: **National LAG Code HR-025**

Esindaja: **Mihael Ružić**

Amet: **tegevjuht**

Ametlik esindaja (allkiri): **Mario Moharić**

Amet: **president**

Juriidiline aadress: **Rade Končara 9, 40327 Donji Vidovec**

Telefon: **+385992617450**

E-post: **lag.mura.drava@gmail.com**

Kuupäev: **25.04.2025**

Allkiri: **Mario Moharić, president**



Partner 5:

Leader tegevusrühm Medimurski doli i bregi – Horvaatia

Registrikood: **National LAG Code HR23**

Esindaja: **Vedrana Radmanić**

Amet: **tegevjuht**

Ametlik esinsaja: **Sanja Krištofić**

Amet: **president**

Juriidiline aadress: **Josipa Marčeca 27, 40305 Nedelišće, Croatia**

Telefon: **+385989323599**

E-post: **lag.mdib@gmail.com**

Kuupäev: **25.04.2025**

Allkiri: **Sanja Krištofić, president**



Partner 6:

Leader tegevusrühm Between Snežnik and Nanos – Slovenia

Registrikood: **National LAG Code 93233884**

Esindaja: **Aleš Zidar**

Amet: **tegevjuht**

Ametlik esindaja: **Boštjan Glažar**

Amet: **president**

Juriidiline aadress: **DRPSN, LAS med Snežnikom in Nanosom, Jurčičeva ulica 1, 6250 Ilirska Bistrica, Slovenia**

Telefon: **+38631 339 789, +3865 9076 771**

E-post: **info@las-snezniknanos.si**

Kuupäev: **25.04.2025**

Allkiri: **Boštjan Glažar, president**



Partner 7:

Leader tegevusrühm Bogastvo podeželja – Slovenia

Registrikood: **National LAG Code 96912766**

Esindaja: **Mojca Metličar**

Amet: tegevjuht

Ametlik esindaja: **Peter Pribožič**

Amet: **president**

Juriidiline aadress: **Društvo “Bogastvo podeželja”, LAS Bogastvo podeželja, Ormoška cesta 28, 2250 Ptuj, Slovenia**

Telefon: **+38651300419, +38627493633**

E-post: **info@las-bogastvopodezelja.si**

Kuupäev: **25.04.2025**

Allkiri: **Peter Pribožič, president**



RAHVUSVAHELISE KOOSTÖÖPROJEKTI „GREENPARK“ RAHVUSVAHELISTE TEGEVUSTE KAVA

1. Projekti eesmärgid ja sihtrühmad

1.1. Koostööprojekti peamine eesmärk

Projekti eesmärk on **tugevdada maapiirkondade ettevõtluse arengut** erinevate Euroopa riikide rahvusparkide ja kaitsealade koostöö kaudu.

1.2. Projekti sihtrühmad

Koostööprojekti sihtrühmadeks on **jätkusuutliku turismi teenusepakkujad** erinevates piirkondades, sealhulgas:

- kõik maapiirkondade ja äärelinnade ettevõtjad ning mittetulundusühingud, kes on seotud (sh toidu- või mittetoiduainete töötledajad) või osutavad **jätkusuutliku turismi teenuseid**;
- inimesed, kes on huvitatud **jätkusuutliku turismi ettevõtlusega alustamisest**.

2. LEADER koostööprojekti rahvusvahelised tegevused

2.1. Iga selle koostööprojekti partnerist Leader tegevusrühm koostab ja esitab **oma taotluse oma Leader tegevusrühma nimel**, järgides oma maa **maaelu arengukava (RDP) ja riiklike juhtorganite reegleid ning juhiseid**. Iga partner otsustab **individueaalselt**, millistes rahvusvahelistes tegevustes osaleda, lähtudes oma **projekti eesmärkidest** ja eesmärgist toetada ühise koostööprojekti eesmärkide saavutamist.

2.2. Iga rahvusvahelistes tegevustes osaleva Leader tegevusrühma osalejate maksimaalne arv otsustatakse **iga partneri poolt eraldi**. See info edastatakse **juhtpartneri projektijuhile** enne igat rahvusvahelist tegevust.

2.3. Kõik rahvusvahelised tegevused (6) toimuvad ajavahemikul **01.08.2025 – 30.06.2027**.

2.4. Rahvusvahelised tegevused (kokku 6 tegevust)

1. Avategevus Eestis – 2025 (II poolaasta)

Eesmärk: Kõigi rahvusvaheliste partnerite ja osalejate tutvustamine, planeeritud rahvusvaheliste tegevuste ja fookusteemade ülevaade ning jätkusuutliku turismi parimate praktikate tutvustamine võõrustava partneri piirkonnas.

Sisu:

- Avakohtumine Eestis, LAG **Arenduskoda** piirkonnas.
- Kõigi **partner-Leader tegevusrühmade ja osalejate tutvustus**.
- Ülevaade projekti **rahvusvahelistest tegevustest ja fookusteemadest**.
- Ettekanne Leader tegevusrühmadest partnerite maaettevõtluse valdkondade **mentorite koostööst maapiirkondade ettevõtluses** (juhtpartneri esindaja).
- Arutelu **EUROPARC organisatsiooniga koostöö kohta** ja võimalustest taotleda EUROPARC sertifikaate.

Lisategevused:

- Rahvuspargi **külastuskeskuse külastus.**
- Loodusrajal matkamine.
- Ettevõtluse parimate näidete külastamine ja **praktiline töötuba.**

2. Suveülikool Horvaatias – 2025 (II poolaasta)

Eesmärk: Uute toodete ja teenuste ideede leidmine, osalejate teadlikkuse tõstmine ja partnerite kogemuste jagamine fookusteemal.

Fookusteema: Jätkusuutliku turismi ettevõtluse arendamine.

Sisu:

- Õppereis piirkonna **headesse praktikatesse.**
- **Seminar** partnerite aruteludega.
- **Praktiline töötuba ettevõttes.**
- **Loodusraja külastus ja kultuuriprogramm.**

3. Suveülikool Portugalis – 2026 (I poolaasta)

Eesmärk: Süvendada teadmisi ja ideid jätkusuutliku turismi **majanduslikust jätkusuutlikkusest.**

Fookusteema: Jätkusuutliku turismi majanduslik jätkusuutlikkus ja koostöö piirkondlike partneritega.

Sisu:

- Õppereis parimate praktikate ettevõtetesse.
- **Partnerite arutelud.**
- **Praktiline töötuba.**
- **Loodusraja külastus ja kultuuriprogramm.**

4. Suveülikool Lätis – 2026 (II poolaasta)

Eesmärk: Parema ülevaate saamine **ühistorundusest** ja selle rakendamise võimalustest jätkusuutlikus turismis.

Fookusteema: Regiooni ühisorundus Gauja rahvuspargi kogemuse põhjal.

Sisu:

- **Partnerite arutelud** fookusteemal.
- Õppereis ettevõtetesse ja **organisatsioonidesse**, mis rakendavad ühisorundust.
- **Praktiline töötuba.**
- **Loodusraja külastus ja kultuuriprogramm.**

5. Suveülikool Kreekas – 2027 (I poolaasta)

Eesmärk: Uute teadmiste ja oskuste omandamine **rohemajandusest ja innovatsioonist** maapiirkondade ettevõtluses.

Fookusteema: Rohemajandus ja innovatiivne ning keskkonnasõbralik maapiirkondade ettevõtlus.

Sisu:

- **Partnerite arutelud** fookusteemal.
- **Õppereis** edukatesse ettevõtetesse.
- **Praktiline töötuba.**
- **Loodusraja külastus ja kultuuriprogramm.**

6. Lõpptegevus Sloveenias – 2027 (I poolaasta)

Eesmärk: Projekti tulemuste kokkuvõte, tuleviku koostööplaanide kinnitamine ja partnerite piirkondade rahvusvahelise maaettevõtluse valdkondade mentorite võrgustiku loomine/esitlemine.

Sisu:

- Kõigi partnerite **projekti tulemuste kokkuvõtted ja arutelu.**
- Arutelu **mentorluse (praktikutest maaettevõtjad ja eksperdid) tulevikust** partnerite vahel.
- **Koostöösituatsioon EUROPARC organisatsiooniga** ja koostööpartnerite hetkeseis EUROPARC sertifikaatide omamisel.

3. Koostööprojekti eelarve ja kohalikud tegevused

3.1. Projekti partnerite kogueelarve

Leader tegevusrühma nimi, riik	Planeeritud maksimum eelarve projektis (eurot)
Arenduskoda (juhtpartner), Eesti	110 000
Kodukant Läänemaa, Eesti	25 155
Mura – Drava, Horvaatia	60 000
Medimurski doli I bregi, Horvaatia	50 000
LAG Between Snežnik in Nanos, Sloveenia	123 000
Bogastvo Podeželja, Sloveenia	160 000
Ida-Harju Partnerluskoda, Eesti	39 158
Planeeritud koostööprojekti KOGUEELARVE:	567 313

3.2. Partnerite kohalikud tegevused ja eelarve

Iga partnerist Leader tegevusrühm teavitab **juhtpartnerit Arenduskoda**, kui nende piirkonnas rakendatakse **kohalikke tegevusi** ja milline on nende eelarve kogueelarvest. Kohalikud tegevused

kajastuvad käesoleva koostöölepingu **lisas 2** (partnerid, kes sõlmisid koostöölepingu 25.04.2025) ja hiljem koostöölepingu sõlmijate osas **lisades 3, 4**, jne.

4. Oodatavad Leader koostööprojekti GREENPARK tulemused ja mõju

- Paranenud maaettevõtjate **jätkusuutlikkus, säästlikkus ja konkurentsivõime** tänu rahvusvaheliste kogemuste vahetamisele.
- Vähemalt **70 jätkusuutliku turismi ettevõtjat** on omandanud uusi teadmisi ja motivatsiooni teenuste eksportimiseks ja/või rahvusvaheliseks koostööks.
- **Uued teenused ja koostööideed** on rakendatud, mis viib kvaliteetsemate säästva turismi teenusteni kõigis osalevate Leader tegevusrühmadest partnerite piirkondades.
- Projekti lõpparuandes kirjeldatakse **tuleviku koostööplaane**, sealhulgas võimalikke uusi koostööprojekte.
- Esitletud koostööprojekti partneritest Leader tegevusgruppide piirkondade **maaettevõtluse valdkondade mentorite infosüsteem**.

Koostöölepingu 25.04.2025 LISA 2:

Partneritest Leader tegevusrühmade (7) kohalikud tegevused

Leader tegevusrühm Arenduskoda – Eesti

2025	Lahemaa strateegia seirearuande koostamine ja strateegia täiendamine	2 179,00
2025	Lahemaa strateegia eksperthindamine	6 099,00
2025	Lahemaa strateegia sertifitseerimise koordineerimine	1 500,00
2025	Reklaamkotid	991,00
2027	Õppereis Saaremaale	3 428,00
2025	Kohtumine EUROPARC Föderatsiooniga Brüsselis	2 623,20
2027	Õppereis meie enda inimestele meie enda piirkonnas: Tapa vald	530,72
2026	Õppereis meie enda inimestele meie enda piirkonnas: Kadrina vald	530,72
2026	Taaskasutuse töötuba nr 1 ja nr 2 – vanade asjade uuendamine EPOga	2 727,00
2026	Õppereis meie enda inimestele meie enda piirkonnas: Haljala vald	530,72
2026	Õppereis Ida-Harjusse	1 502,00
2027	Õppereis meie enda inimestele meie enda piirkonnas: Kuusalu vald ja Loksa linn	530,72
2027	Õppereis Põlvamaale	3 382,00
2027	Taaskasutuse töötuba nr 3 – aaderdamine	1 500,00

KOKKU kohalikud tegevused 2025–2027: 28 054.08

Leader tegevusrühm Kodukant Läänemaa – Eesti

2025	Matsalu rahvuspargi piirkonna säästva turismi sertifitseerimisprotsess	7 095,00
2025	Kestlike printsiipide koolitus	1 500,00
KOKKU kohalikud tegevused 2025–2027:		8 595.00

Leader tegevusrühm Ida-Harju Koostöökoda – Eesti

2025-2027 Oma tegevusrühma ettevõtjate vaheline võrgustumine ja koostööüritused – **6 430 eurot**

Kohalikud tegevused, Horvaatia 2 partnerit:

Kohalikud ühisüritused: Leader tegevusrühm Mura-Drava ja Leader tegevusrühm Medimurski doli i bregi Horvaatiast.

Kohalikud tegevused Međimurje/Regionaalpargis Mura-Drava (ühisüritused: Leader tegevusrühmad Medimurski doli i bregi ja Mura-Drava) – **eelarve 10 000,00 eurot.**

Mura-Drava regionaalpargi kaitseala plaanib ühineda EUROPARC võrgustikuga, selleks on kavandatud koos kahe ülaltoodud Leader tegevusgrupiga täiendav kohalik tegevus, mis on suunatud EUROPARC sertifikaadile. See kohalik tegevus sisaldab EUROPARC võrgustikuga ühinemist, õppereisi teise EUROPARC sertifikaadiga piirkonda sealsete tegutsejate juurde ja vajalikke toetustegevusi.

Leader tegevusgrupp LAG Between Snežnik in Nanos - Sloveenia

Kohalikud tegevused:

Landscape Park programmi laiendamine, külastuste programmid;

Kontrollteenuse sisse seadmine – vahid;

Töötoad ettevõtjatele kaitsealade ja turismi valdkondades;

Suvekool koos keskkonna töötubadega kahel kaitsealal;

Heade koostöökogemuste üle võtmine projekti partneritelt.

Leader tegevusgrupp Bogastvo Podeželja – Sloveenia

Kohalikud tegevused:

- koolitussessioonide korraldamine teenusepakkujatele – töötoad ettevõtjatele kaitsealade ja turismi valdkondades;

- heade praktikate omandamiseks piirkonna ettevõtjatele külastused projekti partnerite juurde; Eesti, Läti, Kreeka ja Portugal (15–20 osalejat külastuse kohta)

- lõpuürituse korraldamine partnertegevusrühmadele.